

eksport fra Danmark til Norge i den Told, der nu er blevet lagt paa Hummer, Laks o. s. v. De har henvendt sig til os med nøjagtigt de samme Argumenter for Frihandel paa dette Omraade, som det danske Landbrug, og med Rette, fører i Marken for Frihandelen med Hensyn til andre Varer. Fra det Øjeblik, omkring 1880, da det danske Landbrug slog over fra ekstensiv til intensiv Drift, da det blev kornimporterende og smørekporterende, fra det Øjeblik har jo det danske Landbrug ud fra sine Interesser været frihandelsvenligt, og med ganske de samme Argumenter, ud fra ganske det samme Standpunkt, kommer Fiskerne nu til os og anmoder os om at være varsomme med Toldforhøjelser, som kan genere andre Lande, thi det kan let gaa ud over det danske Fiskerierhverv, for saa vidt det er et eksporterende Erhverv. Nu har vi ganske vist lige i sidste Øjeblik faaet en Besvarelse fra Ministeriet paa nogle Spørgsmaal, som vi for flere Maaneder siden stillede, og man søger derigennem at berolige os og Fiskerne i saa Henseende, men helt fjernet er vor Frygt ingenlunde.

Men det væsentlige er altsaa, at dette Lovforslag ikke blot er en teknisk Toldlovsrevision, men er noget mere, indeholder betydelige Toldforhøjelser, der gøres vedvarende. Vi har fra vor Side ment, at naar det ikke lykkedes at gennemføre den planlagte store Toldreform, var det nyttigt at faa en teknisk Toldlovsrevision, men ogsaa kun en teknisk Toldlovsrevision, idet Erhvervslivet selvfølgelig ikke kan taale Aar efter Aar at sættes i Uro og Usikkerhed ved Toldforhandlinger, som ikke fører til noget. Der har nu været ført saadanne Forhandlinger her siden 1921, og de har ikke resulteret i den store Toldreform. Dette er meget uheldigt. Erhvervslivet kræver en vis Ro og Sikkerhed. Af den Grund har vi for saa vidt været venligt stemt overfor Tanken om en teknisk Toldlovsrevision, og vi har baade indirekte og direkte, gennem Udvalgsarbejdet, søgt at fremme den. Men stemme for det foreliggende Lovforslag kan vi ikke, vi maa stemme imod, da det er noget andet og mere end en teknisk Toldlovsrevision, nemlig et Forslag om betydelige Forhøjelser af den indirekte Beskatning.

Ved Gennemførelsen af denne saakaldte tekniske Toldlovsrevision erkendes det altsaa, at den store Toldreform er strandet, den, som Ministeriet Neergaard fremsatte Forslag om i Efteraaret 1921. Ærede Medlemmer vil erindre den Stemning, som den Gang opstod i Venstre ved det Neergaardske

Toldlovsforslag. Denne Stemning stod skildret i et Blad, som den Gang stod Venstrepartiet nært. Hele den Skattebuket, som Ministeriet Neergaard kom med, var jo alt andet end vellugtende, ogsaa i Venstremænds Næser, men det hedder alligevel i Omtalen af det Partimøde, hvor hele denne Skattelovsbuket blev forelagt Partiet, at da man kom til Toldloven, det store Toldlovsforslag, hvor man gennemførte Værditold i stor Udstrækning i Stedet for Vægttold, da blev Stemningen animeret! Det var Venstres Stemning i Efteraaret 1921, da man fik den Neergaardske Toldlov at skue: Stemningen blev animeret! Hvis man i disse Dage færdes omkring mellem Venstremænd her i Tinget og andre Steder, tør man ikke paastaa, at Stemningen just er animeret. Det er ikke det Indtryk, man faar af Stemningen i det regerende Parti; den synes at være lige det modsatte, og det forstaaer man meget godt.

Paa dette vigtige Punkt er Regeringens Politik strandet som paa andre vigtige Omraader. Den Neergaardske Toldlovsreform er strandet, og det erkendes nu ved Gennemførelsen af dette tekniske Toldlovsforslag. Mere kunde det ikke blive til; længere strakte Kræfterne ikke til; mere Styrke var der ikke i dette Ministerium. Der var jo flere Gange, naar det kneb, naar Udsigterne til Gennemførelse ikke tegnede sig særlig lyse, Tale om at lade Sagen ligge, men der lød advarende Røster fra Venstre, i Venstres Presse. Jeg husker saaledes, at et stort ledende Venstreblad, „Sorø Amtstidende“, skrev: Uden Toldreform intet Ministerium Neergaard. I den Grad mente dette store Venstreblad, at Toldreformen og Navnet Neergaard var uløseligt knyttet sammen; det blev for saa vidt profetisk i en anden Forstand, end „Sorø Amtstidende“ tænkte sig det. Ministeriet Neergaard knyttede vel endnu et Aars Tid sin Skæbne, sin politiske Indsats til den store Toldreform, men den er altsaa strandet; nu er den strandet, og samtidig er jo enhver klar over, at Ministeriet Neergaard og dets Politik er strandet. Hvad der nu er tilbage, er de sidste Aandepust paa Dødslejet; det er Straadøden, ikke en Gang Døden i Kampen, ikke en Gang Døden i Ildlinien, det er Straadøden. Havde Ministeriet tidligere — og det havde vist egentlig været klogt — nemlig i Efteraaret 1922, maaske i December, da en Minister blev hængende og dinglede paa 23 Stemmer, tror jeg, det var, skredet til Kampen, vilde det dog være faldet i Slaget. Men det synes at have været Ministerchefens Opgave at holde det hele